

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1).

IZDAN 1 OKTOBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16131

C. Lorenz Aktiengesellschaft, Berlin - Tempelhof, Nemačka.

Televizioni prijemnik za priključivanje po izboru na bežični ili žični pogon.

Prijava je od 13 jula 1938.

Važi od 1 januara 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 23 jula 1937 (Nemačka).

Ovaj se pronalazak odnosi na televizi-
one prijemnike, koji se po izboru mogu
stavljati na žična radiopostrojenja ili mo-
gu raditi bežično i koji rade po principu
superponovanja. Kod televizijskih prijem-
nika, koji su građeni po principu super-
ponovanja, vlada težnja, da se međufrek-
venca izabere što je moguće većom, da bi
se mogao sprovesti što je moguće širi op-
seg. Jer je ovo u toliko manje teško, u
koliko je manja relativna širina opsega,
t. j. u koliko je više izabrana sama među-
frekvenca. Osim toga visoka međufrek-
venca ima korist finijeg rasterovanja sli-
ke u pravcu redova za slučaj, da sama
Braunova cev služi kao usmerivač.

S druge strane se kod televizijskog pre-
nošenja žicom teži, da se noseća frekvenca
stavi što je moguće niže. Ovo ima naime
tu korist, da postaje manje prigušenje, ko-
je se kao što je poznato povećava sa pove-
ćavajućom se frekvencijom. Da bi se sad
ipak kod kakvog superheterodinskog pri-
jemnika i pri žičnom pogonu moglo isko-
ristiti koristi visoke međufrekvence, ovim
se pronalaskom predlaže, da se oscilator
učini preključljivim.

Jedan primer izvođenja misli pronala-
ska je pokazan na priloženom nacrtu. Sa
1 je označena antena a sa 2 unutrašnji vod
koncentričnog kabla. Ali može biti upo-
trebljen i kakav telefonski kabl. Antenom
primljene oscilacije se eventualno preko
kakvog visokofrekventnog pojačivača 4
dovode kolu rešetke cevi 5 za mešanje
koje je podešeno na ultrakratki talas koji

je upotrebljen za bežični pogon. Preko u-
ključnika 3 može prva rešetka cevi 5 po
izboru biti vezana sa kolom 4a ultrakrat-
kih talasa ili sa transformatorom 6 kojim
se na podesan način završava kabl. Drugoj
rešetci cevi za mešanje se od oscilatora 7
dovodi oscilatorska frekvenca. Iz obe ove
frekvence postaje međufrekvenca, koja
otada teče kao konstantna frekvenca kroz
filtar 8 opsega i kroz dalji prijemnik. Os-
cilatorska frekvenca se može preključivati
pomoću uključnika 9 i to tako, da pri pre-
lazu od bežičnog na žični radio-pogon
preključena oscilatorska frekvenca zajedno
sa kablovskom nosećom frekvencijom opet
daje pogonsku frekvenciju, na koju je pri-
jemnik udešen. Podesno se uključnici 3 i 9
mehanički spajaju.

Može se kao međufrekvenca izabrati
suma ili razlika ulazne frekvence i oscila-
torske frekvence, pri čemu u poslednjem
slučaju ulazna frekvenca može biti veća
no oscilatorska frekvenca i obratno. Svaki
od ovih mogućih slučajeva može kod pro-
nalaska biti ostvaren po volji. Ipak je
shvatljivo, da se može upotrebiti kombi-
nacija dveju mogućnosti. Na primer može
se kod bežičnog pogona kao međufrekven-
ca izabrati razlika ulazne frekvence i os-
cilatorske frekvence, pri čemu je poslednja
manja a kod žičnog pogona razlika osci-
latorske frekvence i ulazne frekvence, pri
čemu je prva veća.

Sve ove mogućnosti mogu kod prona-
laska biti u osnovi ostvarene.

Patentni zahtevi:

1. Televizijski prijemnik za po izboru bežični ili žični pogon, naznačen time, što se za proizvodnje međufrekvence upotrebljuje oscilator, koji se tako može preključivati, da pri žičnom pogonu i nežičnom pogonu nastaje ista međufrekvenca.

2. Televizijski prijemnik po zahtevu 1, naznačen time, što se jednovremeno sa oscilatorskim kolom preključuje i ulazno kolo cevi za mešanje, radi čega se preključnici mogu međusobno mehanički spojiti.

IZDAN I OKTOBRA 1940

KLASA 21 (I)

PATENTNI SPIS BR. 16131

C. Lorenz Aktiengesellschaft, Berlin - Tempelhof, Nemačka.

Televizijski prijemnik za preključivanje po izboru na bežični ili žični pogon.

Važi od 1. januara 1940.

Priznata je od 13. jula 1938.

Naznačeno pravo privredstva od 23. jula 1937 (Nemačka).

je upotrebljen za bežični pogon. Preko u-
ključnika 3 može prva rešetka cevi 5 po
izboru biti vezana sa kolom 4a ultrakrat-
kih talasa ili sa transformatorom 6 kojim
se na pogodan način završava kabl. Drugoj
rešetki cevi za mešanje se od oscilatora 7
dovodi oscilatorska frekvencija. Iz ove
frekvencije postaje međufrekvenca, koja
otada teče kao konstantna frekvencija kroz
filtr 8 opsega i kroz dalji prijemnik. Os-
cilatorska frekvencija se može preključivati
pomoću uključnika 9 i to tako, da pri be-
žičnom pogonu oscilatorska frekvencija zajedno
preključena oscilatorska frekvencija opet
sa kablovskom nosačom frekvencijom opet
daje pogonsku frekvenciju, na koju je pri-
jemnik udešen. Podsešno se uključnici 3 i 9
mehanički spajaju.

Može se kao međufrekvenca izabrati
suma ili razlika ulazne frekvencije i oscila-
torske frekvencije, pri čemu u poslednjem
slučaju ulazna frekvencija može biti veća
od oscilatorske frekvencije i obratno. Svakid
od ovih mogućih slučajeva može kod pro-
nosača biti ostvaren po volji. Ipak je
shvatljivo, da se može upotrebiti kombi-
nacija dveju mogućnosti. Na primer može
se kod bežičnog pogona kao međufrekven-
ca izabrati razlika ulazne frekvencije i os-
cilatorske frekvencije, pri čemu je poslednja
manja a kod žičnog pogona razlika osci-
latorske frekvencije i ulazne frekvencije, pri
čemu je prva veća.

Sve ove mogućnosti mogu kod pro-
nosača biti u osnovi ostvarene.

Ovaj se pronalazak odnosi na televizijski
prijemnik, koji se po izboru mogu
stavljati na žična razdopostojanja ili mo-
gu raditi bežično i koji tako po principu
superponovanja. Kod televizijskih prijem-
nika, koji su građeni po principu super-
ponovanja, vladaju težnja, da se međufrek-
venca izabere što je moguće većom, da bi
se mogao sprovesti što je moguće širi op-
seg. Jer je ovo u toliko manje teško, u
koliko je manja relativna širina opsega,
t. j. u koliko je više razbata sama među-
frekvencija. Osim toga visoka međufrek-
venca ima koristi najpre razdopostojanja ili
ke u pravcu redova za slučaj, da sama
Branova cev služi kao usmerivač.

2. drugo strane se kod televizijskog pre-
nosača žičom teži, da se nosača frekvencija
stavi što je moguće niže. Ovo ima namis-
tu korist, da postaje manje prikućanje, ko-
je se kao što je poznato povećava sa pove-
ćavanjem se frekvencijom. Da bi se sad
ipak kod kalovog superheterodinskog pri-
jemnika i pri žičnom pogonu mogla izko-
ristiti koristi visoke međufrekvencije, ovim
se pronalazkom predlaže, da se oscilator
učin preključivim.

Jedan primer izvođenja misli pronalaz-
ka je pokazan na priloženom nacrtu. Sa
je označen antena a sa 2 unutrašnji vod
koncentričnog kabla. Ali može biti upo-
trebljen i kakav teleostanski kabl. Antenom
primarne oscilacije se eventualno preko
kalovog visokofrekventnog pojačavača 4
dovode koju rešetku cevi 5 za mešanje
koje je podsešno na ultrakratki talas koji

